

Hergebruikinitiatieven

Principe: materialen en verpakkingen hergebruiken voor ze afval worden

Hergebruik betekent de terugwinning en het hergebruik van producten of onderdelen ervan: hergebruik van de verschillende materialen en verpakkingen kan een grote milieu-impact hebben. Net als preventie stelt ook hergebruik ons in staat afval te vermijden en het meeste te halen uit reeds bestaande materialen en verpakkingen die zijn ontworpen met een eenmalig gebruik voor ogen. De meest effectieve manier om afval te verminderen, is vooral het niet te produceren. Een nieuw product maken, vereist veel grondstoffen en energie: grondstoffen moeten ontgonnen worden; het product wordt geproduceerd en vervoerd naar de plek waar het zal worden verkocht. Vermindering en hergebruik zijn dan ook de meest effectieve manieren om natuurlijke hulpbronnen te sparen, het milieu te beschermen en geld te besparen. Daarnaast kan hergebruik:

- *vervuiling voorkomen doordat minder nieuwe grondstoffen ontgonnen moeten worden;*
- *de broeikasgasuitstoot die bijdraagt tot de klimaatverandering verminderen;*
- *het milieu in stand helpen houden voor de komende generaties;*
- *geld besparen;*
- *de hoeveelheid afval die moet worden gerecycleerd, gestort of verbrand, verminderen.*

Algemene informatie

	verminderen		moeilijkheidsgraad	Afvalstroom	
	hergebruiken		milieu-impact		
	recycleren		kostprijs		
				AEEA	organisch

Doelstellingen

- ▶ Mensen aanmoedigen om goederen te hergebruiken
- ▶ Mensen doen inzien dat ze goederen niet zomaar moeten weggooien omdat ze ze niet langer gebruiken
- ▶ Afval verminderen en uitwisselingen tussen mensen aanmoedigen
- ▶ Ervoor zorgen dat toestellen gedurende hun hele levensduur gebruikt worden.
- ▶ De levensduur van toestellen verlengen door ze te herstellen.
- ▶ Energie besparen in de productiefase

Uw tools om deze actie uit te voeren

Duurzaam geschenk

- ▶ Wat is het? Geschenkpapier wordt gewoonlijk maar een keer gebruikt om cadeautjes in te pakken, met een hoop papierafval tot gevolg. Deze actie wil mensen aanmoedigen om papier (gebruikt inpakpapier, kranten enz.) te hergebruiken als geschenkverpakking, en zo het eenmalig gebruik van geschenkpapier te verminderen.
- ▶ Hoe gaat u te werk?
  - Meermalig gebruik van papier wordt gepromoot door de overheidsinstantie/ngo op een bijeenkomst met alle leden van de vereniging of winkeliers in de bevoegdheidszone van de overheidsinstantie. Handelaars kunnen zich aansluiten en een bordje ophangen dat het initiatief toelicht.
- ▶ Hoe kan dit worden geëvalueerd? Aantal betrokken winkels, aantal ingepakte geschenken

Hergebruikdag

- ▶ Wat is het? Een event dat een dag bestrijkt, en waarop het ruilen van goederen tussen burgers wordt gepromoot. Op deze dag wordt een markt gehouden waarop privébedrijven, overheidsinstanties en ngo's een kraampje kunnen bemannen dat ruilhandel en uitwisseling van goederen promoot, om te vermijden dat ze afval worden.
- ▶ Hoe gaat u te werk?
  - Het event wordt georganiseerd als een marktje waarop de betrokken mensen overeenkomen hun "niet langer gebruikte" goederen gratis te ruilen tegen gelijkwaardige goederen.
- ▶ Hoe kan dit worden geëvalueerd? Aantal geruilde goederen, aantal betrokken personen

Hergebruikwedstrijd

- ▶ Wat is het? Een wedstrijd die wordt georganiseerd door de overheidsinstantie of ngo, en waarin het beste creatieve hergebruik van "niet langer gebruikte" gewone goederen, die dus geen afval worden, wordt beloond. Een regeling moet worden getroffen over de voorwaarden voor creatieve inzendingen, om het hergebruik van artikelen die niet langer worden gebruikt, te stimuleren.
- ▶ Hoe gaat het in zijn werk/hoe gaat u te werk?
  - De verschillende creatieve inzendingen van de wedstrijd moeten tijdens deze week worden beoordeeld door de personen die hiervoor bevoegd zijn binnen de overheidsinstantie/vereniging.
- ▶ Hoe kan dit worden geëvalueerd? Aantal inzendingen

Gewoon informatiemateriaal

Bordjes voor duurzame geschenken

- ▶ Wat is het? Bordjes moeten de mensen informeren over de initiatieven en over de betrokkenheid van de winkelier die het bordje uithangt: alle winkels moeten dit bordje ophangen om de mensen uit te nodigen om mee te doen.
- ▶ Hoe gaat u te werk?
  - De bordjes met uitleg over het initiatief komen op de gevel van de winkeliers.

Vorbereiding van de actie: eerste stand van zaken

1 maand voor de EWAV

Duurzaam geschenk:

Deze tool vereist de betrokkenheid van de winkeliers die het best geplaatst zijn om het initiatief te promoten en om mensen aan te moedigen om papier te hergebruiken. Het is dus heel belangrijk dat deze stakeholders worden betrokken om het belang van de afvalvermindering uit te leggen: de eerste bijeenkomst moet mikken op alle winkeliers, en het is heel belangrijk dat de methode wordt uitgelegd (registratie van cadeau) en dat het bordje wordt ophangen. De eerste stappen zijn:

- ▶ Ontwerp van het bordje,
- ▶ Eerste bijeenkomst met de winkeliers

Hergebruikdag

Dit evenement moet goed worden voorbereid zodat veel mensen worden bereikt met een duidelijke communicatie over het nut van ruilen en hergebruik om afval te vermijden. U moet dus weten welke initiatieven er al bestaan. De eerste stappen zijn:

- ▶ Audit over afvalstroom en afvalproductie
- ▶ Analyse van gelijkaardige initiatieven

Hergebruikwedstrijd

Deze wedstrijd moet gedurende minstens 1 maand gepromoot worden in alle overheidsinstanties/ngo's. De eerste stap is:

- ▶ Ontwerp van de wedstrijd en bepaling van de voorwaarden.

Vorbereiding van de actie: ontwikkeling en productie

3 weken voor de EWAV

Duurzaam geschenk

3 weken voor de EWAV zou u klaar moeten zijn om het initiatief te promoten door de bordjes af te drukken en dit materiaal te verdelen over alle betrokken winkels. Na de eerste bijeenkomst moet u alle winkeliers vragen om te registreren wie deel wil nemen aan het initiatief. De stappen zijn dus:

- ▶ Bijeenkomst met de winkeliers om de initiatieven te ontwikkelen
- ▶ De bordjes drukken

Hergebruikdag

3 weken op voorhand zou u de plaats en de uren van de markt moeten vastleggen, en enkele standhouders moeten uitnodigen om het initiatief bij te wonen. U moet de toelating vragen aan de lokale overheid om de markt te organiseren en logistiek voor te bereiden. Daarnaast moet u ook de markt promoten en mensen vragen om deel te

nemen, aan de hand van e-mails, een website, enz. De stappen zijn:

- Bepaling van plaats en uren van de markt en van de standhouders

Hergebruikwedstrijd

Nu de voorwaarden voor deelname klaar zijn, moet u de wedstrijd promoten aan de hand van e-mails, een website, enz. De deadline is vóór de EWAV zodat u de inzendingen gedurende de week kunt beoordelen en de winnaar aanduiden.

- Informatie over de wedstrijd moet op de website van de overheidsinstantie/ngo staan.

Implementatie van de actie

Tijdens de EWAV

Duurzaam geschenk

Alle winkels moeten het bordje ophangen om mensen aan te moedigen om mee te doen. Heel belangrijk voor de beoordeling:

- Winkelaars houden een register bij van de geschenken die ze hebben ingepakt in hergebruikt papier

Hergebruikdag

Het evenement dat een dag beslaat, moet mensen aanspreken om goederen te ruilen die ze niet langer nodig hebben: alle standhouders wordt gevraagd de ruil en de categorie van de geruilde goederen te registreren. Bij aanvang moeten alle goederen door de organisatoren worden beoordeeld met een waarde. Alleen goederen met dezelfde waarde kunnen geruild worden. Goederen uit verschillende waardecategorieën kunnen alleen worden geruild indien de verschillende partijen dit overeenkomen.

- Het aantal geruilde goederen en het aantal betrokkenen wordt gedurende de dag bijgehouden.

Hergebruikwedstrijd

Gedurende de EWAV worden alle inzendingen beoordeeld worden: het eindresultaat komt op de website en de winnaar wordt op de hoogte gebracht.

- Het comité van de vertegenwoordigers van de overheidsinstantie/ngo beoordeelt de inzendingen voor de wedstrijd en brengt de winnaar op de hoogte.

Evaluatiemethode

Duurzaam geschenk

De impact van de initiatieven kan worden beoordeeld door het aantal goederen te tellen dat werd ingepakt in hergebruikt papier. Het register van winkeliers biedt een basis om het totale aantal goederen en de hoeveelheid bespaard papier en hergebruikt papier te berekenen.

- De geschenken die worden ingepakt in hergebruikt papier worden geteld en het gewicht en de hoeveelheid van het nieuwe/niet eerder gebruikte geschenkpapier worden berekend.

Hergebruikdag

Op het eind van het evenement zou u, aan de hand van het register, het aantal goederen moeten kunnen berekenen dat werd geruild, evenals de bijhorende hoeveelheid vermeden afval in gewicht.

- Aan de hand van het aantal goederen kan bij benadering het gewicht van het vermeden afval en de impact van de vermeden CO₂ worden berekend.

Hergebruikwedstrijd

Aan de hand van de ontvangen inzendingen kunt u het gewicht van het vermeden afval berekenen. Dit resultaat kunt u op de website zetten.

- ▶ Aan de hand van het aantal inzendingen kan de vermeden hoeveelheid afval worden berekend door een technische beoordeling.

Meer informatie

▶ Voorbeelden van acties

- Gemeente Watermaal-Bosvoorde –Dienst Strategische en Duurzame Ontwikkeling (Agenda 21), Weggeeffestival, België, 2010
www.ewwr.eu/docs/case_studies/EWWR%202010_Case%20Study_Admin_Brussels.pdf
- Abierto hasta el amanecer, Eco Fest-R, Spanje, 2011 www.ewwr.eu/docs/case_studies/EWWR_2011-Case%20studies_NGO_Asturias.pdf
- Kleidertauschparty (Kledingruilparty), Ministerie van Leefmilieu / NABU, Duitsland, 2012
http://www.ewwr.eu/docs/case_studies/EWWR_2011-Case%20studies_NGO_Germany.pdf

▶ Interessante links

- Festival del riuso: www.festivaldelriuso.it

- ▶ Europese Week van de Afvalvermindering: www.ewwr.eu   contact@ewwr.eu